

[Ministeren for Grønland.]

så det kan tage nogle flere passagerer. Men hvad betyder det? Det betyder, at skibets lastekapacitet bliver mindre. Her kan jeg gøre opmærksom på, at når „Kista Dan“ er fuldt lastet, må den kun have det halve, nemlig 12, af det passagerantal, den er apteret til, og hvis den skal have 24 passagerer, skal den reducere sin last. Det hele er ikke så, skal vi sige glansbilledagtigt, som hr. Lauritzen har villet gøre det til, og når han så oven i købet går ind på rent tekniske fejl, forekommer det mig, skibsrederen har povet sig for langt ud. Det er imidlertid en sag for sig, det er i hvert fald spørgsmål, som jeg også har en lille smule begreb om.

Det ærede medlem hr. Weikop talte om, at egentlig skulle den stillede forespørgsel have haft en anden ordlyd, idet den skulle have haft til hensigt at annullere kontrakten. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at kontrakten er indgået, værftet har erklæret, at vi ingen ret har til at annullere den, og hvad enten man så tog de skadeserstatninger, der ville følge af en annullering, eller man ville udsætte bygningen, drejer det sig om så store og uoverskuelige beløb til erstatninger, at ingen af delene kan lade sig gøre. Kontrakten er indgået, og kontrakten må respekteres.

Jeg må ligesom det ærede medlem hr. Steen spørge om, hvorfor man i sin tid, i foråret i fjor, uden videre gav mig en bevilling på 100 000 kr. til projektering af to skibe, et Atlantskib og et kystskib, hvis ikke det var i den hensigt, at vi skulle bygge disse skibe. Jeg vil gerne sige, hvad jeg også har sagt andre steder, også i polemikken med skibsrederen, at denne kunne ikke være uvidende om, at vi havde fået disse penge til projektering af disse skibe. Jeg vil endvidere minde om, hvad jeg også har oplyst, at allerede i 1954 meddelte den kgl. grønlandske handel i et brev til skibsrederen, at man havde et skib på tegnebrættet og agtede at søge penge til at bygge et sådant skib for. Det er altså ikke noget, der kan være kommet bag på skibsrederen, og det forekommer mig, at hele den måde, hvorpå dette spørgsmål er behandlet af skibsrederen, ikke tjener ham til ære.

Må jeg med hensyn til nødvendigheden

af at bygge dette skib sige, at forholdet — således som jeg har nævnt — er det, at „Disko“ er 30 år gammelt, langsomt gående og med en ringe lastekapacitet, og hvis ikke meningen er den — hvad jeg dog ikke vil håbe — at den kgl. grønlandske handel nu helt skal fritages for sejlads på Grønland, må jeg så spørge, om det er for meget, at Handelen har to skibe, som for det enes vedkommende, „Umanak“, er nogenlunde tidssvarende og for det andet vedkommende, det nye skib, skulle være moderne. Vil man virkelig forlange, at Handelen skal være i stand til blot tilnærmelsesvis, med en stigende produktion og stigende passagerantal, at løse opgaverne med to skibe, „Umanak“ og det 30 år gamle „Disko“?

Vi har jo nu erfaringer for, at det ikke har været muligt at gennemføre vintersejladser på Vestgrønland, men vi har af en så kyndig mand som kaptajn Rasmussen udtalelse om, at havde vi haft det skib, der her er projekteret, havde vi været i stand til at gennemføre den sejlads, som „Britannia“ havde påtaget sig at gennemføre, men ikke kunne. Den afgik her fra København den 1. december med julelast op til Jakobshavn, men nåede ikke op, måtte losse sin last og er nu for sydgående. Folk i Jakobshavn har som følge heraf været ude for rationering, fordi det ikke har været muligt at forsyne dem på forsvarlig måde.

Jeg vover at påstå, at når vi får dette skib, så vil vi i samarbejde med de private rederier — også rederiet Lauritzen, som vi bare venter på at få forhandling med; det er ikke vor skyld, at denne forhandling ikke er kommet i gang — være i stand til foreløbig at løse de opgaver, som loven pålægger den kgl. grønlandske handel, så vil vi være i stand til at gennemføre en helårsbesejling af vestkysten, og så kan vi også i givet fald tage en tur eller to til østkysten. Men det udelukker ikke skibsrederen fra fortsat at kunne komme til at besejle østkysten.

Jeg har blot villet gøre disse bemærkninger. Måske havde det ikke været naturligt, om jeg havde fremlagt nogle tal og beregninger, som jeg sidder inde med, men som sagt, de er tilgået finansudvalget i den udstrækning, man fandt det nødvendigt, og er eftergået af 3. hovedrevisorat. Men